

Rakvere vabastati 85 aastat tagasi

Vabadussõda oli 85 aastat tagasi täies hoos. 1918. a novembri lõpul Eestisse tunginud Punaarmee väeüksused olid jõudnud Tallinnast 30–35 km kaugusele. Neile tundus, et veel pisut ja Eesti vabariigi pealinn Tallinn langebki.

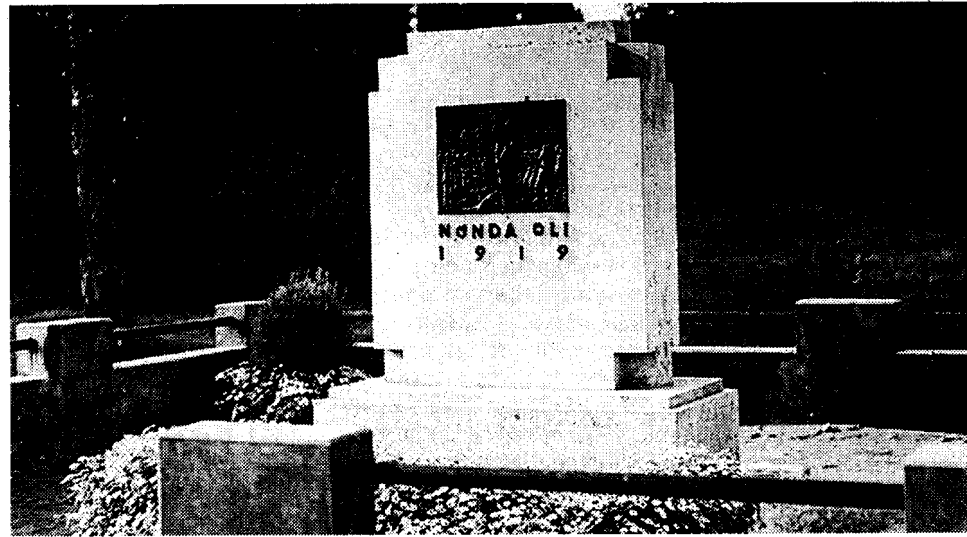
Aastavahetusel 1918–1919 tugevnes meie vägede vastupanu märgatavalt ja jaanuari algul toimus sõja käigus pööre. See tegi võimalikuks umbes kuu aega vaenlase käes olnud Rakvere vabastamise.

Ülemjuhataja Johan Laidoner andis 9. jaanuaril 1919 käsu Rakvere vabastada. Merejõudude juhataja admiral Johan Pitka sai käsu dessandi tegemiseks Kundas. Eesti sõjaväe 1. diviisi juhatus iseloomustas olukorda enne Rakvere vabastamist järgnevalt: "Vaenlane on täitsa demoraliseeritud ja desorganiseeritud ja põgeneb paanilise kiirusega. Peame seda juhtumist oma kasuks tarvitama ja tema põgenevaid salkasid võimaliku kiirusega taga ajama, et kõik, mis veel ette juhtub, ära hävitada ja laiali pilduda."

OLAV MÄE
ajaloõpetaja

**Heisakem
12. jaanuaril
riigilipud,
et tähistada
Rakvere
vabastamist
85 aastat
tagasi.**

Pealetung Rakverele algas 11. jaanuaril. See oli nii hoogne, et hirmunud punaväelased rääkisid elanikele, et need, kes peale tulevad, polevat enam inimesed, vaid kuradid, sest kuulid neid ei tapvat ja näost olla nad mustad.

Dessantid Kundas korraldati 10. ja 11. jaanuaril. Esimene ei õnnestunud, sest udus läksid mehed liiga julgeks ja nad paisati ootamatult tugeva kuulipildujatulega tagasi. Järgmisel päeval dessant õnnestus ja Eesti väed vabastasid Kunda mõisa.

ERM

Nii ei suutnudki punaväelased Rakvere ja Tapa vahel enam vastupanu osutada. 12. jaanuari ööl jõudsid Eesti väed ilma lahinguta Rakverre.

Päevaleht toob oma 16. jaanuari numbris ära pildi Rakverest pärast Eesti vägede päralejõudmist: "Linnas on kauplusi ja põgenejatest maha jäetud kortereid rüüstatud. Raudteetöökoda on paljaks tehtud. Kõik natta maha jooksta lastud. Punased olla kõik toidutagavarad ära viinud. Linna elanikud nälgida."

Selline oli lühitulevaade olulistest sündmustest 85 aastat tagasi, mil Rakvere taas vabaks sai.

Viimastel aastatel on seda tähtpäeva ikka ja jälle meeles peetud, kusjuures eestvedajaks on olnud Rakvere eragümnaasium Eelmiselgi aastal toimus pidulik sündmus Vabadussõja ausamba juures, milles olid kaasalööjaks ka teised Rakvere koolid, linnavalitsus, rahvamaja jne.

Olles väarikad ja enesekindlad Rakverekodanikud, heisakem 12. jaanuaril riigilipud et tähistada Rakvere vabastamist 85 aasta tagasi.